

Sažetak za građane

Rješavanje problema invazivnih stranih vrsta – prijedlog EU-a

O ČEMU JE RIJEČ?

Kada se nezavičajne vrste životinja i biljaka unose u novi okoliš, u kojem se one obično ne nalaze, mogu izazvati ozbiljnu štetu. Bilo da se strane vrste unose u okoliš slučajno ili namjerno, to može imati sljedeće posljedice:

- veliki gubitak **bioraznolikosti** – ponekad čak i izumiranje zavičajnih vrsta. Taj problem posebno utječe na područja EU-a izvan Europe, koja su važna središta bioraznolikosti
- prelazak **bolesti** na ljude
- ekonomsku štetu, na primjer **gubitak usjeva i infrastrukturne štete** koje mogu koštati milijarde eura.

Taj je problem sve veći. Nove invazivne strane vrste dolaze u Europu s povećanjem međunarodne trgovine i broja međunarodnih putovanja. Klimatske promjene mogu još više pogoršati situaciju.

ŠTO EU PREDLAŽE?

Nove mjere kako bi se spriječio ulazak novih invazivnih stranih vrsta u EU i učinkovitije postupalo s onima koje su se ovdje već udomile.

TKO ĆE OD TOGA IMATI KORISTI I KAKO?

Javna tijela – trebat će trošiti manje novca na ograničavanje, popravljavanje i kompenziranje štete koju su uzrokovale invazivne strane vrste

Mali poduzetnici – manje infrastrukturne i okolišne štete za poljoprivredna gospodarstva, uzgajivače životinja, ribarska poduzeća, šumarska poduzeća te turizam i industriju za slobodno vrijeme

Javnost – bit će bolje zaštićena od opasnosti po zdravlje i šteta koje mogu zahvatiti imovinu i okoliš.

ZAŠTO EU MORA PODUZETI MJERE?

Pravila u čitavoj EU trebaju biti ujednačena iz sljedećih razloga:

- invazivne strane vrste ne poštuju državne granice
- trenutne državne mjere su previše fragmentirane da bi bile učinkovite – jedna država može poduzeti mjere prema nekoj određenoj vrsti, a da ih susjedna država ne poduzima.

ŠTO ĆE SE TOČNO PROMIJENITI?

- Uspostavit će se potpuna zabrana uvoza, prodaje, uzgoja, korištenja, puštanja na slobodu itd. najproblematičnijih invazivnih stranih vrsta („prioritetnih vrsta”).
- Kako bi se zabrana provodila, države članice EU-a morat će organizirati granične kontrole i uvesti sustav nadzora da bi otkrile zabranjene vrste. Također će trebati uspostaviti mjere za otkrivanje onih vrsta koje slučajno ulaze u Europu.
- Kada države članice EU-a otkriju prisutnost zabranjene vrste u EU-u, morat će odmah poduzeti mjere kako bi se spriječilo širenje te vrste. Bit će potrebna pomoć svih građana kako bi se otkrilo te vrste i o njihovoj prisutnosti obavijestilo upravna tijela.
- Za zabranjene vrste koje su se već proširile ili će se proširiti, države članice EU-a trebat će uspostaviti mjere kontrole.

KADA BI PRIJEDLOG MOGAO STUPITI NA SNAGU?

- Prijedlog će vjerojatno stupiti na snagu 2016. godine.